

Okuduğunuz Őirdeki anlamını bilmediğiniz kelimelerle ilgili boŐlukları doldurunuz. Kelimelerin anlamlarıyla ilgili tahminlerinizi Tahminim kısmına "X" iŐareti koyarak belirleyiniz.

Anlamını Bilmediđim
Kelimeler

Anlamlarıyla İlgili
Tahminim

Sözlük Anlamları

Tahminim
Dođru / Yanlış

yaşmak: Kadınların ferace ile birlikte kullandıkları, gözleri açıktaki bırakan, ince yüz örtüsü
leylak: Zeytingillerden, yaprakları karŐılıklı bir ağacın koni durumunda toplanmıŐ, beyaz, eflatun veya pembe renkte, güzel kokulu çiçekleri
sun: Erkek ördek
gökçek: Güzel, sevimli (kimse)
emrihak: Ölüm

Okuduğunuz Şiirin ana duygusunu nedir? AŞağıya yazınız.

Nineye olan sevgi ve hürmet.

3.
Etkinlik

Başlıkları verilmemiş aşağıdaki şiirlerden hangileri “Nineme Ninni” metninin konusuyla benzerlik göstermektedir? İşaretleyiniz.

Öpünce annem beni
Gökten yıldızlar yağar
Rüzgâr yıkmaz bir şeyleri
Ellerini üşütmez kar

Sevince babam beni
İpi kopmaz uçurtmamın
Isınır yüreğim birden
Tadını alırım çocuk olmanın

Abdülkadir Budak
Bir Gül Çocuk

Ne zaman yağmur yağsa dışarda
Cama dayayıp burnumu
Ağlamak gelir içimden
Gözü yaşlı birini görmeyeyim
Tutamam kendimi ben
İster annem olsun ağlayan
İster gök, değişmez
Bir bulut geçer hemen
Katılmak ister gibi acılarına
Benim de gözlerimden

İsmail Uyaroğlu
Çocuk ve Şiir

Halam başka kentten gelir
O gelince evimizde
Eşyalar bile değişir.
Herşeyi bir sevinç sarar,
Keyfi gelir halıların,
“Buyurunuz” der koltuklar.
Evin içi kıpır kıpır,
Giren çıkan belli olmaz,
Çay tepsi her an hazır.
Hele hele ben hiç durmam,
Yaramaz olurum biraz
Okşadıkça beni halam

Hasan Lâtif Sarıyüce
Çocuklara Şiirler

Bir gün dönecek kırlangıçlarım
Göreceksin anne
Şarkılarla dolacak bülbül deresi
Çiçek açacak erik ağaçları
Ve bademler
Karanfil kokulu
Sabahlara uyanacağız.
Göreceksin anne
Bir gün dönecek kırlangıçlarım
Şarkılarla dolacak bülbül deresi

Gökhan Akçiçek
Bülbül Deresi Şiirleri

Kırılır da bir gün bütün dişliler,
Döner şanlı şanlı çarkımız bizim.
Gökten bir el yaşlı gözleri siler,
Şenlenir evimiz, barkımız bizim.

Yokuşlar kaybolur, çıkarız düze
Kavuşuruz sonu gelmez gündüze,
Sapan taşlarının yanında füze
Başka âlemlerle farkımız bizim.
(...)

Necip Fazıl Kısakürek
Çile

- 1- Beyazlığı ile dolunayı saran buluta benzetilmiştir.
- 2- Kokusunun leylağa benzetilmesi hoşuma gitti.
- 3- Evlat acısı yaşamıştır. Bu, şiirin üçüncü ve dördüncü dörtlüklerinde anlatılmaktadır.
- 4- Yemen Savaşı'na tanıklık etmiştir.
- 5- Hayatta değildir. Bunu şiirin altıncı dörtlüğündeki "Göçmen kuşlarla göçecek / Mekânı uçmak ninemin" dizelerinden anlayabiliriz.
- 6- Pamuğa benzetirdim. Çünkü ninem beyaz saçları ve tombul yanakları ile pamuğa benziyor.
- 7- NİNEMİN SEVGİSİ

Okuduğunuz şiirle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Ninenin başındaki yaşmak hangi yönüyle, neye benzetilmiştir?
2. Şiirde nine anlatılırken çeşitli benzetmeler yapılmıştır. Bunlardan hangisi ya da hangileri hoşunuza gitti?
3. Nine hangi acıları yaşamıştır? Bu, şiirin hangi dörtlüğünde anlatılmaktadır?
4. Şiirde anlatılan nine, hangi tarihî olaylara tanıklık etmiştir?
5. Şiirin yazıldığı zamanda nine hayatta mıdır? Bunu nereden anlayabiliriz?
6. Şiiri yazan siz olsaydınız ninenizi nelere benzetirdiniz? Niçin?
7. Bu şiir için başka nasıl bir başlık konabilir?

Şiirle ilgili aşağıya bir soru da siz yazınız. Sorunuzu bir arkadaşınıza sorunuz.

Sorum : ?

a. "Nineme Ninni" şiirinin şekil özellikleriyle ilgili kim yanlış bir açıklama yapmıştır? Doğrusunu bırakılan boşluklara yazınız.

Şiirin bütün dörtlüklerinin son dizele-ri arasında aşağıdaki gibi bir kafiye ve redif uyumu vardır.

- aşm@k ninemin
- leyl@k ninemin
- @k ninemin
- ısl@k ninemin
- yapr@k ninemin
- uçm@k ninemin
- "emrih@k" ninemin

- Yuvarlak içindeki sesler kafiyeyi oluşturur.
- Altı çizili kelimeler rediftir.

2. dörtlüğün kafiye ve redifleri şöyledir.

- ayn@da
- düny@da
- ayv@da
- leylak ninemin

- "a" lar kafiyeyi oluşturur.
- "da" lar rediftir.

Şiirin 6. dördlüğündeki kafiye ve redifleri şöyle gösterebiliriz:

— çiçek
— gökçek
— göçecek
— uçmak ninemin

- “ç” ler kafiye.
- “ek” ler rediftir.

Şiirin 1. dördlüğünde sadece 2 ve 4. dizelerde kafiye ve redif vardır:

— bulut
— yaşmak ninemin
— dileğim } kafiye
— yaşmak ninemin } redif

Yanlış açıklama yapan: Tarık

Doğrusu şudur: Şiirin 6. dördlüğünde redif yoktur. Dize sonlarındaki “ek” sesleri kafiye.

b. Aşağıdaki dördlüklerin kafiye ve rediflerini sıra arkadaşınızla birlikte bulup bırakılan boşluklara yazınız.

Seferberliğin sunası
Solmuş saçının kınası
Ninem üç şehit anası
Alnı kardan ak ninemin

sunası/kınası/anası-nas kafiye-sı redif

Kim dayanır, o dayanmış
Bağrına taş basıp yanmış
Gene Yemen’i mi anmış
Gözleri ıslak ninemin

an kafiye-mış redif

Ocakta kaynar ıhlamur
Elleri mayalı hamur
Bir deli poyraz savutu
Dökülen yaprak ninemin

ur kafiye

Masal anlat bana masal
Hey dili şeker, dili bal
Su alıyor artık sandal
Yolu “emrihak” ninemin

al kafiye

7. Etkinlik

Ailenizin en yaşlısıyla yaptığınız görüşmelerden yararlanarak sınıftınızda "İnsanlar yaşlandıklarında ne isterler?" sorusuyla ilgili beyin fırtınası yaptığınızı ve beyin fırtınasının sonucunda şu cevapların ortaya çıktığını düşününüz:

- Birey olarak kendilerini özgür hissetmek isterler.
- Olgunlaşma yolculuğuna devam etmek isterler.
- Geçmişle geleceği buluşturmak isterler.
- Sağlıklı ve mutlu günler geçirmek isterler.
- Saygınlıklarını korumak isterler.
- Sevgi ve ilgi görmek isterler.

Ailenizin en yaşlısıyla yaptığınız görüşmeden yola çıkarak bu cevaplardan birini açıklayınız. Konuşmanızda "ama, fakat, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen" gibi duygu ve düşünceler arasında bağlantı ve geçiş ifadelerini kullanınız.

8. Etkinlik

Büyüklerinizden birine sevginizi ifade etmek için iki dörtlükten oluşan bir şiir yazınız.

Büyüklerimizden sık sık "Eskiden böyle değildi.", ama "Bizim zamanımızda şu şöyleydi.", "Nerede o eski bayramlar." gibi ifadeler duyarız. Lakin büyüklerimizin bu ifadeleri, eskiye duydukları özlem değil, geçmişle geleceği buluşturmak istemeleridir. Buna rağmen düşünce bu şekilde oluşur.

Büyüklerimiz, bizim geleceğimizi düşünürken, eskiden yaşadıkları tecrübeleri de bize aktarmak isterler. Böylece geleceğe daha iyi hazırlanmamızı sağlamaya çalışırlar. Zaten bizim de geçmişi bilmeden geleceği inşa etmemiz pek de mümkün değildir. Bir şekilde bir gelecek kurabiliriz fakat geçmiş tecrübelerden yararlanmadan kuracağımız gelecek sağlıklı olmayacaktır.

Bu nedenle büyüklerimizin geçmiş tecrübelerini dikkatlice dinlemeliyiz. Geçmiş tecrübelerin bizim zamanımızda işe yaramayacağını düşünmek yanlıştır.

GELECEK DERSE HAZIRLIK

- Ülke
- rafla
- Türk

CANIM BABAM

Evimizin direği,
Gönlümüzün reisi,
Gözlerimizin ferisi,
Bir tanecik canım babam.

Sevgini hiç göstermezsin,
Yine de biliriz çok seversin,
Gözlerinle bizi koklar öpersin,
Bir tanecik canım babam.